

NÁRODNOSTNÁ RADA SLOVENSKEJ NÁRODNOSTNEJ MENŠINY

STRATEGICKÝ PLÁN PRE VZDELÁVANIE

Nový Sad, marec 2011

Obsah

<u>Analýza situácie – Slováci v Srbsku.....</u>	3
Základné demografické údaje.....	3
Vzdelávanie v slovenskom spisovnom jazyku.....	3
Základné a stredné vzdelávanie v slovenskom spisovnom jazyku.....	4
Vysokoškolské vzdelávanie v slovenskom spisovnom jazyku.....	5
<u>Inštitucionálny rámec.....</u>	5
Vzdelávanie v jazykoch národnostných menšín.....	5
Národnostné rady – úloha a kompetencie.....	6
<u>Strategický plán pre vzdelávanie Slovákov v Srbsku.....</u>	6
Strategický prístup k vypracovaniu plánu pre vzdelávanie.....	6
SWOT analýza.....	6
Vízia.....	11
Poslanie.....	11
Strategické priority a ciele.....	11
Ukazovatele.....	13
<u>Prílohy.....</u>	18
Príloha č. 1 Demografické údaje o Slovákoch v Srbsku.....	18
Príloha č. 2 Vzdelávanie v slovenskom spisovnom jazyku.....	21
Príloha č. 3 Kompetencie Národnostnej rady.....	24

Analýza situácie – Slováci v Srbsku

Základné demografické údaje

V Srbsku žije 59.021 Slovákov. Z toho počtu vo Vojvodine žije, 56.637, čo tvorí i 2,8% obyvateľstva Vojvodiny. Najviac Slovákov je v Starej Pazove (5.848) a percentuálne v Padine (97%). Slováci prevažne žijú vo Vojvodine a vo väčšom počte sú sústredení v pätnástich obciach: Báčsky Petrovec, Kovačica, Báč, Báčska Palanka, Stará Pazova, Šíd, Beočin, Plandište, Alibunar, Odžaci, Nový Sad, Zreňanin, Pančevo, Surčin a Indija. Vyučovanie v slovenskom jazyku sa koná v dvanástich obciach, vo všetkých okrem Pančeva, Plandišta a Surčina.

Slovákov charakterizuje relatívne prajná vzdelanostná štruktúra. V porovnaní s niektorými národnostnými menšinami, Slováci majú lepšiu všeobecnú vzdelanostnú štruktúru. Avšak, v niektorých aspektoch, všeobecná úroveň vzdelania Slovákov je pod úrovňou priemeru krajiny. Potrebné je mnoho toho vykonať, najmä pri pozdvíhaní počtu Slovákov so stredným a vysokým vzdelaním.

Z celkovej populácie 41% obyvateľov má stredné vzdelanie a u príslušníkov slovenskej národnostnej menšiny je to 35%, vysokoškolské vzdelanie má 11% z celkovej populácie, u Slovákov je to 6%¹.

V súčasnosti sa 20% Slovákov zaoberá poľnohospodárstvom (čo je dvojnásobok republikového priemeru), a 29% aktívneho obyvateľstva slovenskej národnosti sú individuálnymi poľnohospodármi, kým pri všeobecnej populácii je to 18.5%, u príslušníkov maďarskej národnostnej menšiny je to 22.3% a u príslušníkov chorvátskej národnostnej menšiny je to 16% (podrobnejšie v Prílohe 1).

Vzdelávanie v slovenskom spisovnom jazyku

Prvé údaje o vzdelávaní v slovenčine na týchto priestoroch siahajú do obdobia príchodu Slovákov na územie dnešnej Vojvodiny. Prvý učiteľ, ktorý učil v slovenčine bol zaevidovaný v roku 1746 v Báčskom Petrovci, čo svedčí o kontinuite a tradícii vzdelávacieho systému v slovenskom jazyku u nás. V Srbsku existujú významné predpoklady na realizáciu základného vzdelávania v slovenskom jazyku. Tieto tvorí predovšetkým sieť výchovných a vzdelávacích ustanovizní so slovenským jazykom, ktoré majú niekoľko desaťročnú tradíciu. Zákonný rámec je priaznivý, nakoľko umožňuje otváranie a financovanie škôl a tried so slovenským jazykom v tých prostrediach, v ktorých existuje dostatočný počet žiakov so záujmom o takéto vyučovanie. Pravda, ingerencie a finančná kapacita Rady neumožňujú jej úplne samostatné pôsobenie v tomto smere.

Sieť výchovných a vzdelávacích ustanovizní na nižšej a strednej úrovni vzdelávania tvorí 11 predškolských ustanovizní, predškolské ustanovizne v rámci troch základných škôl, sedemnást' základných škôl, dve gymnáziá, jedna trieda na strednej poľnohospodárskej škole (Futog) a ďalšia trieda, ktorá by mala byť otvorená v školskom roku 2011/2012 v Báči. Okrem uvedeného existuje aj vyučovanie jazyka s prvkami národnej kultúry. A vyučovanie v spisovnej slovenčine sa uskutočňuje aj na štyroch vysokých školách.

Existujú aj kapacity pre vzdelávanie v podobe učiteľov, Asociácie slovenských pedagógov, Združenia

¹ Národnostná mozaika Srbska, Ministerstvo pre ľudské a menšinové práva, Belehrad, 2004.

slovenských vojvodinských vychovávateľov. Slovakistickej vojvodinskej spoločnosti a iných relevantných vzdelávacích, profesionálnych inštitúcií. Avšak, ako ukáže neskoršia analýza, k nedostatkom tohto sektoru možno pripísať i učiteľov, ktorí boli prijatí v súlade so starým zákonom, a vyučujú v slovenských triedach, hoci neovládajú slovenčinu, absencia jasných kritérií pri získavaní potvrdenia o zložení lektorátu, nepostačujúca vybavenosť objektov a pod.

V Srbsku existujú významné ľudské kapacity potrebné pre uskutočňovanie vyučovania v spisovnej slovenčine na všetkých úrovniach vzdelávania. V predškolských ustanovizniach pracuje 75 vychovávateľov. Na základných školách pracuje 366 učiteľov a na stredných 36. Na Filozofickej fakulte v Novom Sade pracuje 12 učiteľov a na Vysokej odbornej škole pre vychovávateľov v Novom Sade -2.

Napriek významným kapacitám, značný počet detí zo slovenských rodín si volí školenie v srbskom jazyku. Hoci ovzdušie medzinacionálneho napätia v poslednom desaťročí vo veľkej miere zmizlo, u rodičov je naďalej prítomná istá nerozhodnosť súvisiaca so vzdelávaním ich detí v slovenčine (podrobnejšie v Prílohe č. 2).

Základné a stredné vzdelávanie v slovenskom spisovnom jazyku

Základné vzdelávanie

Vyučovanie v slovenskom jazyku sa uskutočňuje na sedemnástich základných školách – na piatich slovenských, desiatich zmiešaných a na dvoch vysunutých pracoviskách. Celkovo to tvorí 161 triedu, 11 tried kombinovaných a 13 špeciálnych tried. Riadne vyučovanie navštevuje 3013 žiakov v osobitných triedach a 107 v triedach kombinovaných.

Existuje aj päť škôl pre deti so zdravotným postihnutím, na ktorých sa vyučovanie uskutočňuje aj v slovenskom jazyku pre 49 žiakov v špeciálnych triedach v Kovačici, Báčskom Petrovci, Hložanoch, Selenči a v Padine.

Celkovo 960 detí navštevuje 11 predškolských ustanovizní (PU) a tri základné školy v rámci ktorých sú skupiny pre PU. Ďalších 49 detí navštevuje dvojjazyčné predškolské skupiny.

Stredné vzdelávanie

V súčasnosti asi 372 žiakov navštevuje ôsmy ročník v slovenskom jazyku. Títo žiaci budú môcť pokračovať v školení na početných školách so srbským vyučovacím jazykom, resp na štyroch ustanovizniach stredoškolského vzdelávania so slovenským jazykom.

Gymnázia Jána Kollára v Báčskom Petrovci a Mihajla Pupina v Kovačici v 14 oddeleniach so slovenským vyučovacím jazykom navštevuje 350 žiakov. Okrem toho ešte deväť žiakov je zapísaných na vyučovanie v slovenskom jazyku na Poľnohospodárskej škole vo Futogu (od budúceho školského roku je naplánované rozšírenie SOŠ). Na internáte v Báčskom Petrovci je ubytovaných 85 žiakov.

Slovenský jazyk s prvkami národnej kultúry navštevuje 616 žiakov vo Vojvodine a 43 na základnej škole v Boľovciach, rovnako tak aj 132 žiakov stredných škôl a deti zapísané do predškolskej ustanovizne v Bielom Blate.

Prechod zo základného na stredné vzdelávanie, 20,2

Z celkového počtu žiakov, ktorí navštevujú vyučovanie na základných školách v slovenskom jazyku, 5,2 % nepokračuje vo vzdelávaní na stredných školách. Z celkového počtu žiakov, ktorí pokračujú v strednom vzdelávaní, 20,2% pokračuje na trojročných, 72 % na štvorročných školách v Srbsku a 20

žiakov, resp 2,6%, pokračuje vo vzdelávaní na strednej škole v Starej Turej (Slovenská republika).

1. Menej než jedna tretina žiakov zo základných škôl so slovenským jazykom (29,4 %) sa zapisuje na stredné školy so slovenským jazykom. Z toho počtu 99 žiakov, resp. 27 % sa zapisuje na gymnázium a 9 žiaci, resp. 2,4 %, sa zapisujú na strednú odbornú školu.

1.4 Vysokoškolské vzdelávanie v slovenskom spisovnom jazyku

Prechod zo stredného na vysokoškolské vzdelanie

Po ukončení strednej školy so slovenským jazykom 94 % žiakov pokračuje vo vzdelávaní; 30 % žiakov pokračuje v štúdiu na našich fakultách, 55 % žiakov pokračuje v štúdiu na vysokých školách v Slovenskej republike a 5 % v iných štátoch (údaje z roku 2009/2010). Významné percento žiakov študujúcich v Slovenskej republike pokračuje v postgraduálnom štúdiu.

Podľa údajov Ministerstva školstva Slovenskej republiky v školskom roku 2010/2011 štipendium Vlády Slovenskej republiky poberalo asi 160 našich študentov. Vláda slovenskej republiky neposkytuje štipendium študentom, ktorí študujú v Srbsku.

Vysokoškolské vzdelanie

Značný počet príslušníkov slovenskej národnostnej menšiny navštevuje vyučovanie v slovenskom jazyku na viacerých vysokých školách a fakultách.

- Vysoká odborná škola pre vzdelávanie vychovávateľov v Novom Sade: 18 študentov;
- Pedagogická fakulta v Sombore: 17 študentov 3. a 4. ročníka;
- Filozofická fakulta v Novom Sade: 24 študenti na odbore slovenského jazyka. Okrem toho aj 4 študenti na žurnalistike, 6 študenti na postgraduálnom štúdiu. 3 doktorandi a viac ako 10 absolventi. Celkový počet študentov, ktorý skladajú slovenský jazyka na tejto fakulte je 79;
- Filologická fakulta v Belehrade: asi 40 študentov (prevažne neslovenskej národnosti);
- Na vysunutých oddeleniach fakúlt zo Slovenskej republiky študuje 95 študentov (údaje zo školského roku 2009/2010).

2 Inštitucionálny rámec

2.1 Vzdelávanie v jazykoch národnostných menšín

Vzdelávanie v jazykoch národnostných menšín v Srbsku je regulované viacerými odvetvovými zákonmi (Zákon o základoch systému vzdelávania a výchovy, resp. zákony o základných školách, učebniciach, vysokoškolskom vzdelávaní atď.) Podľa platnej legislatívy je štát povinný zabezpečiť vzdelávanie v jazykoch národnostných menšín ak o to požiada 15 žiakov v škole (resp. menej v špecifických situáciách so súhlasom rezortného ministra). Učebnice a učebné pomôcky a tiež

zabezpečujú v jazykoch národnostných menšín.

V súčasnosti viaceré aktivity a kompetencie súvisiace so vzdelávaním pripadli národnostným radám národnostných menšín, vďaka čomu sa stali dôležitými subjektmi pri definovaní a uplatňovaní vzdelávacích opatrení.

2.2. Národnostné rady – úloha a kompetencie

Činnosť národnostných rád je regulovaná *Zákonom o národnostných radách národnostných menšín* z roku 2009. V zmysle ustanovení tohto zákona národnostná rada zastupuje národnostnú menšinu v oblasti vzdelávania, kultúry, informovania v jazyku národnostnej menšiny a úradného používania jazyka a písma, participuje na procese rozhodovania, alebo rozhoduje v otázkach z týchto oblastí, zakladá ustanovizne, hospodárske spoločnosti a iné organizácie z týchto oblastí (čl. 2).

Tento zákon oprávňuje rady samostatne pôsobiť, ale zároveň ponecháva ingerencie rezortných republikových a pokrajinských ministerstiev, orgánov miestnej samosprávy viesť politiku vzdelávania s konzultovaním národnostných rád (podrobnejšie v Prílohe č. 3).

3 Strategický plán vzdelávania Slovákov v Srbsku

3.1 Strategické východiská pri vypracovaní plánu pre vzdelávanie

Na konci roku 2010 a na začiatku roku 2011 bolo zrealizované pracovné plánovanie, na ktorom participovali zástupcovia Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny a Výboru pre vzdelávanie spolu s inými expertmi.

Tieto aktivity boli zorganizované za účelom dosiahnutie nasledujúcich cieľov:

- Získania relevantných informácií, skúseností a názorov z praxe a strategických potrieb a pod. od všetkých aktérov procesu vzdelávania.
- Definovanie spoločných predstáv a zjednotenie názorov na strategické otázky akými sú napr.: poslanie, dlhodobé strategické ciele, strategické priority a budúce aktivity Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny v oblasti vzdelávania.
- Formulovanie Strategického plánu vzdelávania Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny na obdobie 2011 – 2014.

3.2 SWOT analýza

V Strategickom pláne sú predstavené výsledky SWOT analýzy, ktoré odzrkadľujú silné stránky a príležitosti, ale zároveň aj slabé stránky a hrozby s ktorými sa stretá Národnostná rada slovenskej národnostnej menšiny v oblasti vzdelávania. SWOT analýza zároveň predstavuje solídne základy, na ktorých možno definovať strategické priority a ciele.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Vnútorne faktory	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Väčšie kompetencie a intenzívnejšie aktivity NRSNM ▪ Vplyv na voľbu členov správnych orgánov škôl ▪ Angažovanie a zastúpenie Slovákov v štátnych orgánoch ▪ Motivácia žiakov, ktorí ukončia základnú školu, pokračovať v školení ▪ Vyvinutá sieť a vzájomná prepojenosť vzdelávacích ustanovizní ▪ Funkčný systém odborného zdokonaľovania v slovenskom jazyku – akreditované programy ▪ Koncentrácia väčšieho počtu žiakov na jednom mieste ▪ Existencia vysokoškolských ustanovizní pre vzdelávanie kádrov v materinskom jazyku ▪ Dobrá znalosť srbského jazyka a písma ▪ Organizovanie súťaží a skladanie záverečných skúšok v materinskom jazyku a prekladanie testov do materinského jazyka na všetkých úrovniach súťaží ▪ Existencia žiackeho domova v 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatočná vybavenosť škôl učebnými pomôckami (okrem informatiky) ▪ Neadekvátne hodnotenie dvojazyčnej práce (všetko musia vykonávať dvojnásobne) ▪ Dlhoročná pasivita Slovákov a národnostného spoločenstva ▪ Zvýšenie počtu detí slovenskej národnosti zapísaných do tried so srbským vyučovacím jazykom ▪ Nepostačujúci počet študentov zapísaných na fakulty ▪ Nepostačujúce pokrytie žiakov vyučovaním materinského jazyka s prvkami národnej kultúry ▪ Neúplné odborné zastúpenie učiteľov vyučujúcich v slovenskom jazyku ▪ V PU sa neponúka možnosť učenia materinského jazyka ▪ Nemožnosť vyučovania v slovenskom jazyku predmetov, ktoré vyučujú učitelia prijatý v súlade so starým zákonom. ▪ Kritéria lektorátu nie sú zosúladené s

<p>Báčskom Petrovci</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysoké percento detí obsiahnutých povinným predškolským programom ▪ Existencia základného vzdelávania v slovenskom jazyku pre deti s osobitými potrebami ▪ Umožnené vyučovanie v slovenskom jazyku podľa individuálneho vzdelávacieho programu ▪ Vybavenosť vzdelávacích ustanovizní počítačovými kabinetmi ▪ Modernizovanie učebných plánov a programov v rámci reformy ▪ Školenie vlastných kádrov v materskom jazyku – vychovávateľov a učiteľov a možnosť skladania lektorátu ▪ Zákomom regulované odborné zastúpenie pri vyučovaní v slovenskom jazyku 	<p>potrebami škôl</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Meškanie učebníc preložených do materinského jazyka ▪ Ťažkosti so zabezpečením odbornej literatúry a učebných pomôcok v materinskom jazyku /možný je iba dovoz z materskej krajiny ▪ Absencia osvetového poradcu pre slovenský jazyk, ktorý by kontroloval kvalitu vzdelávacej práce ▪ Nepriaznivé postavenie predmetu na úrovni ZŠ a SŠ
---	---

PRÍLEŽITOSTI	HROZBY
Vonkajšie činitele	
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrá spolupráca Slovenskej republiky a Srbska • Existencia a využívanie učebníc v slovenskom jazyku • Možnosť informovania v slovenskom jazyku • Zaradenie evanjelickej náboženskej výchovy na srbských školách a pozitívny vplyv cirkevných inštitúcií na vzdelávanie • Zaradenie slovenčiny ako voliteľného predmetu (pre žiakov - rodičov) • Zaradenie predmetu Jazyk spoločenského prostredia • Zabezpečovanie učenia materského jazyka na PU v spolupráci s miestnou samosprávou • Otváranie tried so slovenským vyučovacím jazykom na SOŠ • Možnosť spolupráce medzi vzdelávacími systémami Srbska a Slovenskej republiky (otváranie vysunutých oddelení fakúlt, využívanie učebníc a odbornej literatúry zo SR, odborné zdokonaľovanie v spolupráci s 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepostačujúca informovanosť a vzdelanie rodičov a predstaviteľov miestnej samosprávy • Neadekvátne právne predpisy • Klesanie počtu detí – natalita a migrácia • Prajnejšie podmienka na štúdium v SR – odliv veľkého počtu žiakov a študentov • Financovania na žiaka • Nedôsledné uplatňovanie právnych predpisov • Zaradenia slovenčina ako voliteľného predmetu (na srbských školách) • Vyššia záťaž detí, ktoré navštevujú dvojjazyčné vyučovanie (3 hodiny srbčiny) • Zníženie počtu skupín v PU, tried na ZŠ a SŠ • Väčšina študentov študujúcich na slovensku sa už nevracia do Srbska • Ťažkosti pri nostrifikácii

<p>odborníkmi zo SR u nás a v SR</p> <ul style="list-style-type: none"> • Používanie učebníc a odbornej literatúry, internetovej prezentácie, učebných pomôcok,... z materskej krajiny • Akreditované odborné zdokonaľovanie učiteľov za pomoci odborníkov z materskej krajiny u nás a v SR • Zlepšenia kádrovej štruktúry pomocou výmeny študentov, praxe,... • Finančná podpora materskej krajiny financovaním táborov a škôl v prírode pre žiakov a odborného zdokonaľovania učiteľov • Existencia združení, ktoré sa venujú kvalite vyučovania – Asociácia slovenských pedagógov, Združenie slovenských vojvodinských vychovávateľov • Poskytovanie štipendií deficitných kádrov • Možnosť spolupráce so školami v regióne (H, RO, HR) • Pokus o zavedenie dvojodborového štúdia • Zavedenie Osvetového poradcu pre slovenský jazyk • Štatus učenia slovenského jazyka zmeniť na povinný voliteľný predmet pre ZŠ a SŠ 	<p>diplomov získaných v zahraničí</p> <ul style="list-style-type: none"> • Otváranie nových tried je hrozbou pre gymnázium. Tie triedy si ťažko zachovávajú kontinuitu vo vzdelávaní a stálu ponuku dobrých kádrov • Malá možnosť zamestnávania • Meškania pri prekladoch učebníc a nevydávanie učebníc s malými nákladmi • Nepostačujúca vybavenosť škôl učebnými prostriedkami • Slabá informovanosť rodičov o výhodách školenia sa v materinskom jazyku • Prílohy z národnej kultúry nie sú vydané úradným aktom
--	---

3.3 Vízia

Moderný, kvalitný a vzdelávací systém v slovenskom spisovnom jazyku, ktorý zabezpečuje vysokú úroveň vzdelávania a vysoké pokrytie príslušníkov slovenského národnostného spoločenstva v Srbsku.

3.4 Poslanie

Zdokonaľovať a skvalitňovať kádre, vybavovať a rozvíjať sieť vzdelávacích a výchovných ustanovizní, a príslušníkov slovenského národnostného spoločenstva informovať a motivovať aby sa zapájali do vzdelávacieho systému v slovenskom jazyku.

3.5 Strategické priority a ciele

Vychádzajúc z výsledkov SWOT analýzy, členovia Národnostnej rady slovenskej národnostnej menšiny sa uzhodli na nasledujúcich strategických prioritách:

Strategická priorita 1: Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry vo vzdelávaní

Strategická priorita 2: Rozvoj ľudských zdrojov vo vzdelávaní

Strategická priorita 3: Zlepšenie a rozvoj vyučovacích programov, učebníc a štandardov vo vzdelávaní v slovenskom jazyku

Strategická priorita 4: Vyšší stupeň krytia detí, ktoré navštevujú vyučovanie v slovenskom jazyku

Každá z uvedených priorít predpokladá niekoľko strategických cieľov:

STRATEGICKÁ PRIORITA 1	STRATEGICKÉ CIELE
Zlepšenie a rozvoj infraštruktúry vo vzdelávaní	<ul style="list-style-type: none">• Zlepšenie hmotnej infraštruktúry pre vzdelávanie v slovenskom jazyku• Zlepšenie informatickej infraštruktúry vo výchovných a vzdelávacích ustanovizniach so slovenským jazykom• Rozšírenie siete vzdelávacích ustanovizní so slovenským jazykom• Zlepšenie vyučovacej a vzdelávacej infraštruktúry pre vzdelávanie v slovenskom jazyku

STRATEGICKÁ PRIORITA 2	STRATEGICKÉ CIELE
Rozvoj ľudských zdrojov vo vzdelávaní	<ul style="list-style-type: none">• Zlepšenie kapacít vyučovacieho káдру• Posilňovanie administratívnych kapacít na plánovanie a sledovanie kvality vyučovania v slovenskom jazyku

STRATEGICKÁ PRIORITA 3	STRATEGICKÉ CIELE
Zlepšovanie a rozvoj vyučovacích programov, učebníc a štandardov vo vzdelávaní v slovenskom jazyku	<ul style="list-style-type: none">• Zlepšovanie vyučovacieho programu• Zlepšenie fondu učebníc• Uskutočňovanie súťaží v slovenskom jazyku
STRATEGICKÁ PRIORITA 4	STRATEGICKÉ CIELE VI

**Informovanie je zároveň i
motiváciou rodičov a
žiakov učiť sa slovenský
jazyka a navštevovať
vyučovanie v slovenskom
jazyku**

- Zvyšovanie záujmu rodičov a detí o učenie slovenského jazyka
- Zvyšovanie záujmu rodičov a detí o vyučovanie v slovenskom jazyku

Ukazovatele

STRATEGICKÁ PRIORITA 1	STRATEGICKÉ CIELE	UKAZOVATELE
Zlepšovanie a rozvoj infraštruktúry vo vzdelávaní	Zlepšenie fyzickej infraštruktúry pre vzdelávanie v slovenskom jazyku	Vybudované alebo adaptované kvalitné sanitárne uzly vo všetkých školách a PU so slovenským vyučovacím jazykom do roku 2014
		Vybudované detské ihriská v 5 PU do roku 2014 v spolupráci s miestnou samosprávou.
		Vybudovaná jedna a vybavené dve telocvične do roku 2014
	Zlepšenie informatickej infraštruktúry vo výchovných a vzdelávacích ustanovizniach so slovenským jazykom	Zavedený funkčný sieťový internet vo všetkých ustanovizniach (PU, ZŠ, SŠ, internát) do roku 2012
		Aktívna webová stránka Aktívu profesorov so slovenským jazykom s prípravami na vyučovacie hodiny Profesori na školách, na ktorých sa vyučuje v slovenskom jazyku, pri všetkých predmetoch využívajú internet a webové stránky s odbornou literatúrou a prípravami na vyučovacie hodiny.
	Rozšírenie siete vzdelávacích ustanovizní so slovenským jazykom	Zavedené vyučovanie v slovenskom jazyku v PU v prostrediach, v ktorých existuje ZŠ so slovenským vyučovacím jazykom, resp. na ktorých sa vyučuje slovenský jazyk (Pančevo, Biele Blato, Erdevík, Ľuba, Bingulfa) do roku 2012 a zapísaní žiaci
		Zavedené vyučovanie materinského jazyka do druhého cyklu (od 5. po 8. ročník) na školách na ktorých sa vyučovanie v prvom cykle koná v materinskom jazyku (Biele Blato a Krčedin), do roku 2012 a zapísaní žiaci
	Zlepšenie vyučovacej a vzdelávacej infraštruktúry pre vzdelávanie v slovenskom jazyku v	Zabezpečené učebné pomôcky v materinskom jazyku z materskej krajiny pre dejepis a zemepis pre 10 základných škôl a 2 gymnáziá (zemepisné a historické mapy a atlasy s CD variantmi) do roku 2012
		Zabezpečené a nainštalované historické mapy pre Filozofickú fakultu v Novom Sade do roku 2013
		Vybavený kabinet slovenského jazyka nevyhnutnými pomôckami na všetkých školách, na ktorých sa vyučuje v slovenskom jazyku do roku 2014
		Zabezpečenie po desiatich kompletoch lektúry, 5 odborných časopisov pre rozličné

		predmety pre 17 ZŠ, 2 gymnáziá a SOŠ
		Zabezpečená odborná literatúra a CD s pesničkami a rozprávkami (po 14 kompletoch), DVD s poviedkami – 14 DVD, počítačové softvéry (14 ks.) so spracovanými poviedkami v materinskom jazyku, knihy pre deti a iné didaktické materiály

STRATEGICKÉ PRIORITY 2	STRATEGICKÉ CIELE	UKAZOVATELE
Rozvoj ľudských zdrojov vo vzdelávaní	Skvalitňovanie kapacít vyučovacích kádrov	Kvalita vyučovania v slovenskom jazyku zvýšená o 20% v porovnaní s rokom 2011 zabezpečená odborným zdokonaľovaním učiteľov akreditovanými programami
		O 20% zvýšená kvalita vyučovania – väčší počet žiakov na pokročilej úrovni na záverečných skúškach a na celoštátnom testovaní
		Akreditované programy odborného zdokonaľovania uskutočnené s minimálne 150 frekventantmi ročne
		Založený kurz slovenského jazyka pre učiteľov ZŠ, SŠ a PU do roku 2011
		Zabezpečenie 20 % deficitného profilu učiteľov v slovenskom jazyku do roku 2014
		Zrealizovaný 1 kurz pre minimálne 20 frekventantov, ktorý používajú slovenský jazyk na úrovni konverzácie
		Zrealizovaný 1 kurz pre minimálne 20 frekventantov, ktorý používajú slovenský jazyk na úrovni znalosti jazyka
		O 10 % vyšší počet žiakov na pokrajinských a republikových súťažiach
		10% absolventov vysokých škôl v SR sa vracia do Srbska do konca roku 2014
		Činné Aktívy vychovávateľov, riaditeľov, učiteľov prírodných vied, učiteľov slovenského jazyka, defektológov
	Posilňovanie administratívnych kapacít pre plánovanie a sledovanie kvality vyučovania v slovenskom jazyku	Angažovaný poradca pre materinský jazyk na Školskej správe, alebo Pedagogickom ústave Vojvodiny
Vyučovanie v slovenskom jazyku vykonávajú učitelia so zloženým lektorátom		

		Každá PU so slovenským vyučovacím jazykom ma angažovaného minimálne jedného odborného spolupracovníka, ktorý ovláda materinský jazyk do konca roku 2012
--	--	---

STRATEGICKÁ PRIORITA 3	STRATEGICKÉ CIELE	UKAZOVATELE
Zlepšenie a rozvoj učebných programov, učebníc a štandardov vo vzdelávaní v slovenskom jazyku	Skvalitnenie učebného programu	Vypracované moderné učebné plány a programy pre slovenský jazyk a prílohy k národnej kultúry, dejepisu, výtvarnej a hudobnej kultúry v súlade reformou vzdelávania do roku 2014
		Zadefinovať štandardy pre materinský jazyk a štandardy v materinskom jazyku pre každý cyklus na základných a stredných školách do roku 2014
	Skvalitnenie učebnicového fondu	Učebnice všetkých predmetov preložené do materinského jazyka do roku 2012 v tlačenej podobe, alebo na CD
		Vypracované učebnice pre všetky ročníky ZŠ, SŠ a záverečnú skupinu PU z materinského jazyka, hudobnej kultúry a prílohami z dejepisu, prírody a spoločstva a výtvarnej kultúry do roku 2014
	Realizácia súťaží v slovenskom jazyku	Zorganizovaná súťaž zo slovenčiny ako materinského jazyka na všetkých úrovniach, každý rok
		Zorganizované všetky súťaže na všetkých úrovniach (od školskej po republikovú) zo všetkých vyučovacích predmetov v materinskom jazyku, každý rok

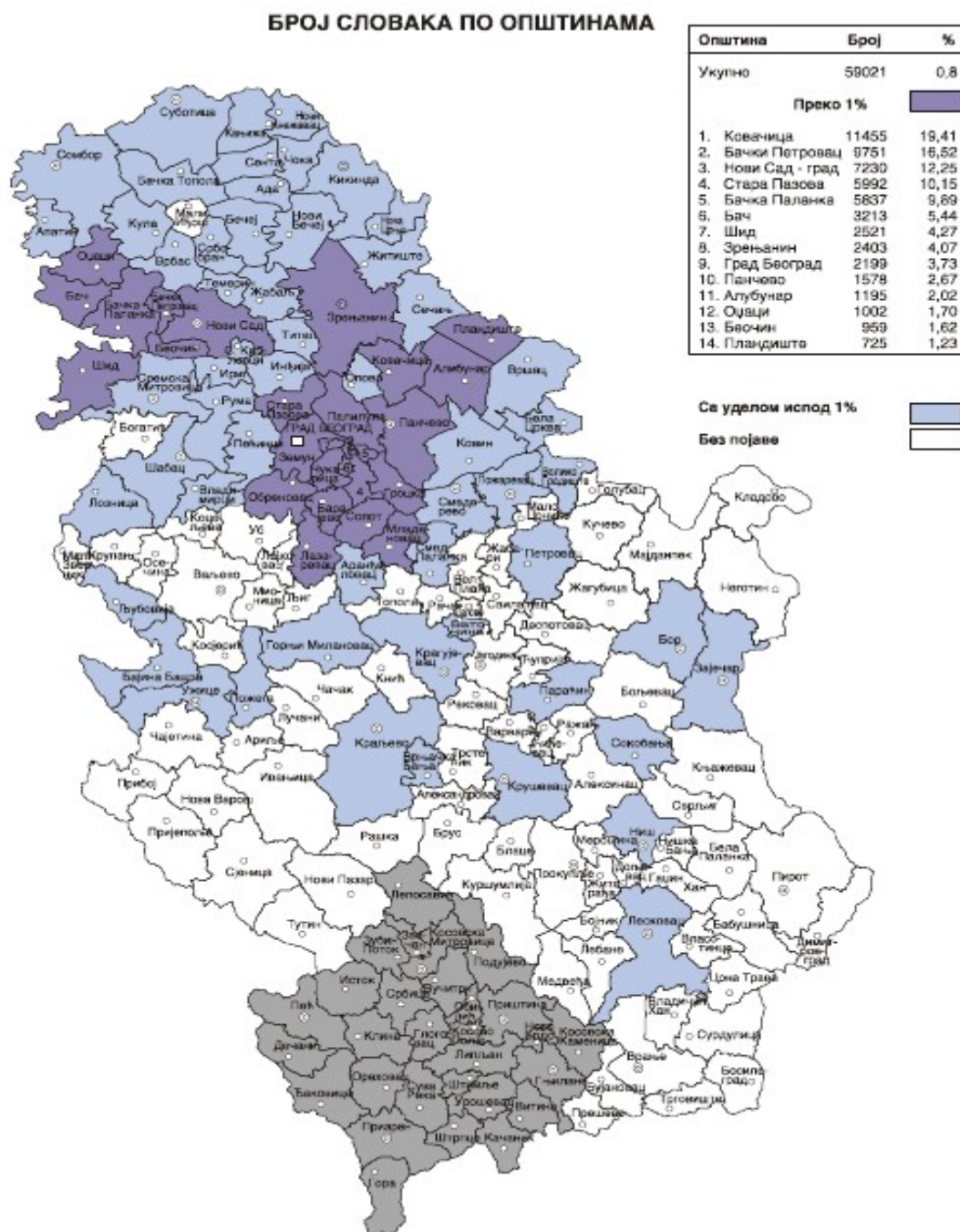
STRATEGICKÉ PRIORITY 4	STRATEGICKÉ CIELE	UKAZOVATELE
Vyššie percento detí, ktoré sa učia slovenský jazyk, resp. navštevujú vyučovanie v slovenskom jazyku	Zvýšenie záujmu rodičov a detí o učenie slovenského jazyka	Uskutočnená propagačná kampaň
		O 10% zvýšený počet žiakov, ktorý sa učia slovenský jazyk s prvkami národnej kultúry
		Otvorené 2 nové triedy na ZŠ vo vyšších ročníkoch, 1 triedy na SOŠ a 5 dvojjazyčných skupín PU
	Zvýšenie záujmu rodičov a detí o vyučovanie v slovenskom jazyku	Uskutočnená propagačná kampaň
		O 10% vyšší počet žiakov zapísaných do tried so slovenským jazykom

Prilohy

Priloha 1. Demografické údaje o Slovákoch v Srbsku

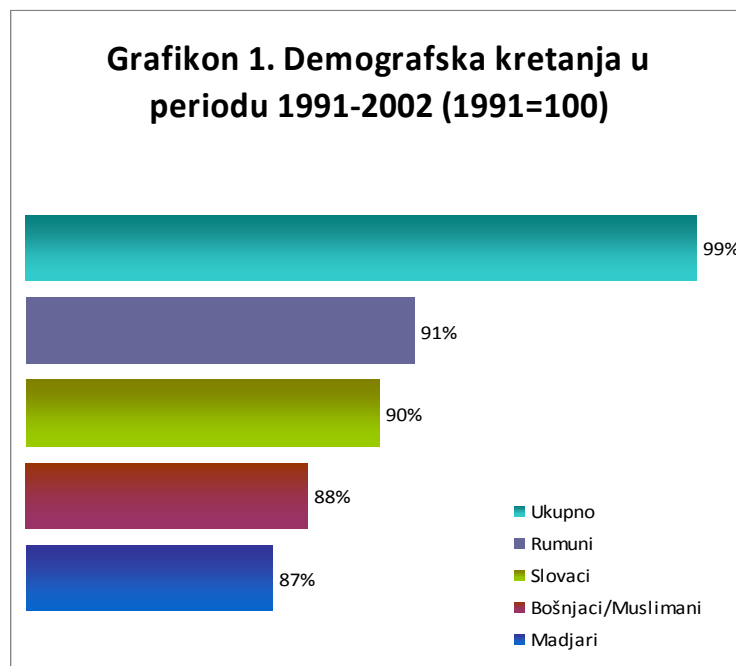
Podľa viacerých parametrov slovenská populácia v Srbsku nevybočuje z priemeru. Podľa sčítania obyvateľstva z roku 2002 priemerný vek obyvateľov Srbska bol 40,25 rokov a Slovákov 42,14 (čo je menej ako 47,47 u Chorvátov, 47,28 u Vlachov, alebo 43,20 u Maďarov, ale viac ako 31,9 rokov u Bosniakov). Slováci majú nadpriemernú účasť aktívneho obyvateľstva (46,23 % v porovnaní s priemerom 45,32 %) a podpriemerné percento negramotných (0,67 % v porovnaní s 3,45 %)

Obrázok 1. Geografické rozmiestnenie Slovákov v Srbsku

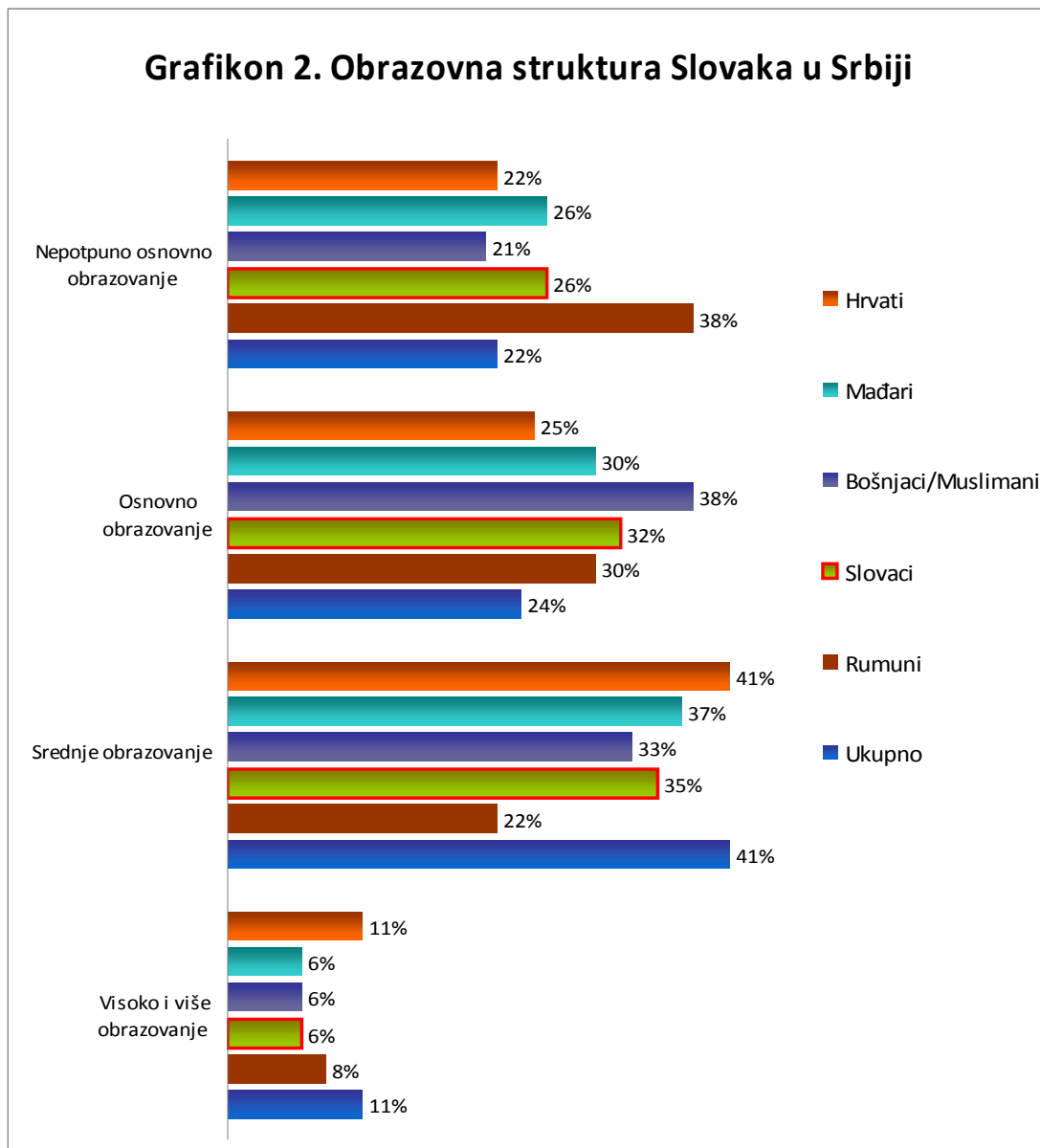
Zdroj: *Nacionalni mozaik Srbije*, Ministarstvo za ljudska i manjinska pitanja, Beograd, 2004.

Tak ako iné segmenty populácie Srbska, aj slovenské národnostné spoločenstvo sa stretá s negatívnym populačným rastom. Avšak pokles počtu príslušníkov slovenskej národnostnej menšiny je pomalší, než je u iných národnostných menšín.

Zdroj: Republikový štatistický úrad, sčítanie obyvateľstva 2002 (Republički zavod za statistiku, popis stanovništva 2002.)

Grafikon 2. Obrazovna struktura Slovaka u Srbiji

Zdroj: Republikový štatistický úrad, sčítanie obyvateľstva 2002 (Republički zavod za statistiku, popis stanovništva 2002.)

Príloha 2. Vzdelávanie v slovenskom spisovnom jazyku

Podľa údajov Pokrajinského sekretariátu pre vzdelávanie², vyučovanie v slovenskom jazyku sa uskutočňuje na piatich slovenských základných školách. Na jedenástich školách sa vyučovanie uskutočňuje v srbskom a slovenskom jazyku. Vyučovanie v slovenskom jazyku sa uskutočňuje aj v dvoch vysunutých oddeleniach:

- ZŠ „22. júla“, Krčedin, obec Inđija, vysunuté oddelenie Slankamenské Vinohrady
- ZŠ „Bratstvo – jednota“, Biele Blato, obec Zreňanin – len v nižších ročníkoch

Tabuľka 1. Ustanovizne základného vzdelávania – jednojazyčné školy

Ustanovizne	Počet žiakov
ZŠ „T.G. Masaryka“, Jánošík	74
ZŠ „Ján Kollara“, Selenča	258
ZŠ Maršala Tita“, Padina	593
ZŠ „J.M. Dragutina“, Hložany	160
ZŠ „Hrdinu Janka Čmelíka“, Stará Pazova	302
Spolu	1387

Tabuľka 2. Ustanovizne základného vzdelávania – viacjazyčné školy

Ustanovizne	Počet žiakov slovenskej národnosti
ZŠ „15. októbra“, Pivnica	203
ZŠ „Jána Čajaka“, Báčsky Petrovec	434
ZŠ „Bratstvo“ Aradáč	74
ZŠ „Mladých pokolení“, Kovačica	414
ZŠ „Jana Amosa Komenského“, Kulpín	162
ZŠ „Nestora Žučneho“, Laliť	12
ZŠ „Jovana Popovića“ Susek	28
ZŠ „Bratov Novakovcov“, Silbaš	27
ZŠ „Savu Šumanovića“, Erdevik	24

² Základné školy vo Vojvodine (Osnovne škole u Vojvodini)
<http://www.obrazovanje.vojvodina.gov.rs/images/stories/Dokumenti/Skole/osnovne%20skole%20u%20apv.zip>

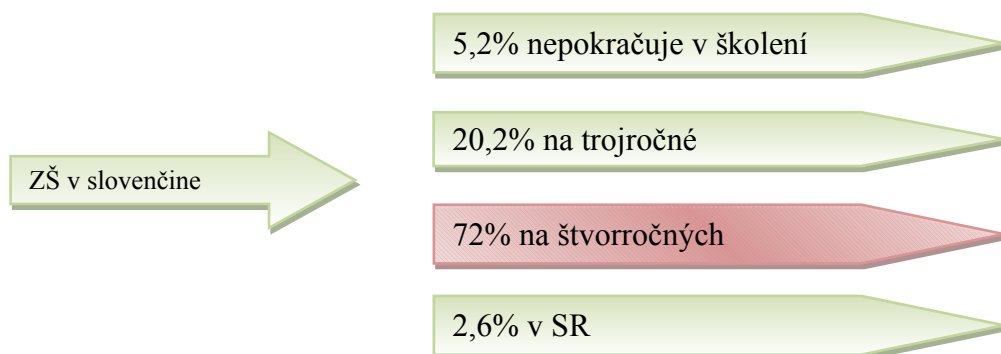
ZŠ „22. júla“ Slankamenské Vinohrady	7
ZŠ „Ľudovíta Štúra“, Kysáč	339
ZŠ „Bratstvo – jednota“ Biele Blato ³	12
SPOLU	1736

Tabuľka 4. Ustanovizne stredoškolského vzdelávania – viacjazyčné školy

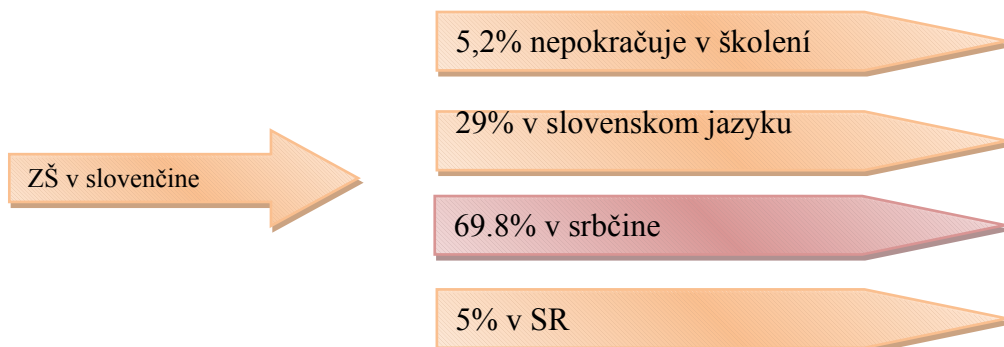
Ustanovizeň	Počet žiakov slovenskej národnosti	Kapacity
Gymnázium „Jána Kolára so žiackym domovom“, Báčsky Petrovec	238	360
Gymnázium „Mihajla Pupina“ Kovačica	112	120
Poľnohospodárska škola vo Futogu	9	15 v každej triede
Poľnohospodárska škola v Báči	Zápis žiakov je naplánovaný na budúci školský rok	15 v každej triede

³ Treba napomenúť, že sa na ZŠ „Bratstvo – jednota“ v Bielom Blate vyučovanie v slovenskom jazyku uskutočňuje iba v nižších ročníkoch. Vyššie ročníky majú materinský jazyk iba dve hodiny týždenne.

Grafikon 3. Prechod zo základnej na strednú školu (1)

Grafikon 4. Prechod zo základnej na strednú školu (1)

Grafikon 5. Prechod na vysokoškolské vzdelávanie

